

(два **вишиваних** рушники; чотири **українських** села). Проте це не означає, що з другою формою означення такі іменники не можуть поєднуватися. Правильно вживати *дві **маленькі** дівчинки* і *дві **маленьких** дівчинки*; *три **бурхливі** ріки* і *три **бурхливих** ріки*; *два **вишиваних** рушники* і *два **вишивані** рушники*; *чотири **українських** села* і *чотири **українські** села*.

Катерина Городенська

ФЕНО́МЕН — ФЕНОМÉН

Наголошування іменника *феномен* нерідко викликає у мовців труднощі. В усному мовленні часто чуємо: *цей феномéн*, *цікавий феномéн*. Натомість правильно наголошувати склад із голосним **о**: *фенóмен*.

Окрім того, іменник *фенóмен* передає два основні значення: 1) про незвичайне, виняткове явище; 2) про людину з рідкісними здібностями, нахилами тощо. Ці два значення розрізняємо і граматично. Слово *фенóмен* у значенні «незвичайне, виняткове явище» має закінчення **-у** в родовому відмінку однини, а у значенні «людина з рідкісними здібностями» — закінчення **-а** в цьому ж відмінку. Порівняймо: *У тварин знайдено рухомі, або, як їх називають, стрибаючі гени, у рослин такого **фенóмену** не виявлено* («Наука і суспільство»); *Хіба можна ставитися до себе, як до окремишнього **фенóмена**, обмеженого народженням і смертю? Ми учасники естафети — з вічності у вічність!* (О. Бердник).

Іван Вихованець

ХВИЛИНУ НАЗАД ЧИ ХВИЛИНУ ТОМУ?

Нерідко чуємо й читаємо висловлення з кількісними уточнювачами *назад* і *тому назад*, як-от: *Це було **два роки назад**, коли я востаннє бачився з письменником*; — *Ех! Коли б мені **літ двадцять назад**, — зітхнувши, сказав Колісник і сьорбнув чаю; Він забував, що думав **хвилину тому назад**.*

Натомість після слів із кількісним значенням потрібно вживати *тому*: *Кров не хоче вже мене гріти так, як **півсотні років тому*** (Ю. Яновський); *Вона свого мужа виглядала, Який уже **чотири роки тому*** На Індію пішов походом славним (Д. Павличко); *Він, здавалося, уже забув, що **хвилину тому*** призначив Клаві побачення (Є. Гуцало); *Ці слова **35 літ тому*** були адресовані Петрові Петровичу Ротачу (М. Степаненко).

Іван Вихованець